

Jaarverslaggeving 2017

Stichting Sutfene

INHOUDSOPGAVE	Pagina
5.1 Jaarrekening 2017	
5.1.1 Balans per 31 december 2017	4
5.1.2 Resultatenrekening over 2017	5
5.1.3 Kasstroomoverzicht over 2017	6
5.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
5.1.5 Toelichting op de balans per 31 december 2017	20
5.1.6 Mutatieoverzicht materiële vaste activa	26
5.1.7 Mutatieoverzicht financiële vaste activa	27
5.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017	28
5.1.9 Toelichting op de resultatenrekening over 2017	29
5.1.10 Vaststelling en goedkeuring	34
5.2 Overige gegevens	
5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming	36
5.2.2 Nevenvestigingen	36
5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	37

5.1 JAARREKENING

5.1 JAARREKENING

5.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	51.769.857	52.501.218
Financiële vaste activa	2	812.120	1.057.622
Totaal vaste activa		<u>52.581.977</u>	<u>53.558.840</u>
Vlottende activa			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	3	572.513	192.395
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	4	0	0
Debiteuren en overige vorderingen	5	2.901.872	4.179.315
Liquide middelen	6	15.965	3.195.039
Totaal vlottende activa		<u>3.490.350</u>	<u>7.566.749</u>
Totaal activa		<u><u>56.072.327</u></u>	<u><u>61.125.589</u></u>
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	7	283.805	283.805
Bestemmingsreserves		856.724	792.909
Bestemmingsfondsen		9.402.112	11.597.361
Algemene en overige reserves		-290.826	-227.011
Totaal groepsvermogen		<u>10.251.815</u>	<u>12.447.064</u>
Vorzieningen	8	2.082.206	1.456.005
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	9	35.699.160	37.361.281
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	4	73.582	220.818
Overige kortlopende schulden	10	7.965.564	9.640.421
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>8.039.146</u>	<u>9.861.239</u>
Totaal passiva		<u><u>56.072.327</u></u>	<u><u>61.125.589</u></u>

5.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2017

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)	13	41.923.026	41.010.558
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	14	1.765.938	2.346.287
Overige bedrijfsopbrengsten	15	2.333.390	2.566.512
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>46.022.354</u>	<u>45.923.357</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	16	30.362.178	31.787.780
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	17	3.642.069	4.149.117
Overige bedrijfskosten	18	12.028.110	8.863.954
Som der bedrijfslasten		<u>46.032.357</u>	<u>44.800.851</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		-10.003	1.122.506
Financiële baten en lasten	19	-2.185.246	-2.316.196
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>-2.195.249</u></u>	<u><u>-1.193.690</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2017</u> €	<u>2016</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsreserve wettelijke reserve zelfontwikkelde software		63.815	201.049
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten		-2.195.249	-1.193.690
Algemene reserve		-63.815	-201.049
		<u><u>-2.195.249</u></u>	<u><u>-1.193.690</u></u>

5.1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2017

	Ref.	2017		2016	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			-10.003		1.122.506
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	17	3.642.069		4.149.117	
- mutaties voorzieningen	8	<u>626.201</u>		<u>-2.891.277</u>	
			4.268.270		1.257.840
Veranderingen in werkkapitaal:					
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	3	-380.118		-33.677	
- vorderingen	5	1.277.443		1.624.009	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	4	-147.236		-1.480.310	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	10	<u>-2.211.801</u>		<u>128.958</u>	
			<u>-1.461.712</u>		<u>238.980</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			<u>2.796.555</u>		<u>2.619.326</u>
Ontvangen interest	19	23.665		24.112	
Betaalde interest	19	<u>-2.208.911</u>		<u>-2.340.308</u>	
			<u>-2.185.246</u>		<u>-2.316.196</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			<u>611.309</u>		<u>303.130</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen materiële vaste activa	1	-2.731.472		-1.049.313	
Desinvesteringen materiële vaste activa	1	<u>66.266</u>		<u>0</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			<u>-2.665.206</u>		<u>-1.049.313</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Aflossing langlopende schulden	9	-1.659.906		-1.759.906	
Kortlopend bankkrediet	10	<u>534.729</u>		<u>0</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			<u>-1.125.177</u>		<u>-1.759.906</u>
Mutatie geldmiddelen			<u><u>-3.179.074</u></u>		<u><u>-2.506.089</u></u>
Stand geldmiddelen per 1 januari	6		3.195.039		5.701.128
Stand geldmiddelen per 31 december	6		<u>15.965</u>		<u>3.195.039</u>
Mutatie geldmiddelen			<u>-3.179.074</u>		<u>-2.506.089</u>

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Sutfene is statutair (en feitelijk) gevestigd te Zutphen, op het adres Coehoornsingel 3, en is geregistreerd onder KvK-nummer 41042397.

Sutfene is een stichting die een breed scala van diensten aanbiedt en activiteiten uitvoert, gefinancierd door de Wet Langdurige Zorg (Wlz), de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo), de zorgverzekeringswet (ZvW) en subsidies. Hieronder vallen verpleging, verzorging, revalidatie, verblijf, behandeling, persoonlijke verzorging, evenals ondersteunende- en activerende begeleiding, dagbehandeling en dagbesteding.

Stichting Sutfene staat aan het hoofd van een groep en heeft 1 deelneming; Kasteelservice B.V. Stichting Sutfene is hiervan 100% aandeelhouder. Deze deelneming is vanaf 2015 niet langer geconsolideerd overeenkomstig artikel 407 lid 1 van titel 9 BW2 omdat deze van te verwaarlozen betekenis is.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening van Stichting Sutfene is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655 en titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Na een jaar van reorganisatie zou in 2017 verder worden gebouwd met focus op strategische versterking door samenwerking. Echter door de voortdurende spanning tussen vraag en aanbod neemt de druk op de tarieven verder toe in 2017. Daarmee zetten zorgverzekeraars, zorgkantoren en gemeenten de resultaten van zorgorganisaties, en dus ook Sutfene, flink onder druk. Dit in combinatie met de laatste effecten en onrust van de reorganisatie maakt dat 2017 een financieel zwaar jaar werd. In het derde kwartaal van 2017 bleek definitief dat er onvoldoende beheersing op de personeelskosten was hetgeen leidde tot een verwacht negatief resultaat van EUR 2,2 miljoen. Als gevolg van deze signalen is besloten tot een crisisinterventie met een herstelplan wat vanaf dat moment consequent is uitgevoerd. Dit leidt tot een positief exploitatieresultaat in de maand december 2017. Tevens heeft de grootste hypotheek- en rekeningcourant verstrekker Sutfene onder bijzonder beheer geplaatst. Dit heeft onder andere geleid tot een externe validatie van het intern opgestelde herstelplan. Hieruit is gebleken dat de juiste interventies in gang zijn gezet en dat de begroting 2018 is opgesteld met de juiste uitgangspunten. Voor 2018 is een conservatieve exploitatiebegroting opgesteld waarbij rekening is gehouden met tegenvallers zoals productiviteit, ziekteverzuim en werkklimaat. Middels de externe validatie is ook de sensitiviteit van deze begroting getoetst met zowel een positief als een negatief scenario. Het negatieve scenario sluit aan op de conservatieve begroting, het positieve scenario biedt voldoende ruimte voor verdere verbetering van het resultaat 2018. Naast de exploitatiebegroting 2018 is ook een liquiditeitsprognose voor de periode tot juli 2019 opgesteld, extern gevalideerd en deugdelijk bevonden. Hieruit blijkt dat Sutfene tot juli 2019 voldoende liquiditeiten tot haar beschikking heeft.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar, met uitzondering van de waardering onderhanden werk GRZ.

Stelselwijziging

Besloten is om de waarderingsgrondslag van de onderhanden werk GRZ met ingang van 1 januari 2017 aan te passen. De reden voor deze stelselwijziging is gelegen in de verbetering van het inzicht dat de jaarrekening geeft, aangezien de nieuwe waarderingsgrondslag meer in overeenstemming is met de bedrijfseconomische normen. In 2016 werd een DBC-zorgproduct verantwoord in het onderhanden werk tot het moment waarop de cliënt uit behandeling ging. Daarna werd deze verantwoord onder 'nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten'. In 2017 wordt een DBC-zorgproduct verantwoord in het onderhanden werk tot deze wordt vrijgegeven voor declaratie (120 dagen na openen DBC, 42 dagen na laatste behandeling of direct na overlijden). Daarna wordt deze verantwoord onder 'nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten'.

In 2016 is circa EUR 322k verantwoord als 'nog te factureren omzet DBC's / DBC zorgproducten' welke op basis van de indeling 2017 verantwoord zou zijn als onderhanden werk.

Schattingwijziging

Stichting Sutfene heeft in het boekjaar een nieuwe methodiek toegepast voor de waardering van het onderhanden werk GRZ. De nieuwe methodiek is mogelijk door de implementatie van de BI-tool Qlikview. Dit heeft er toe geleid dat de waardering van het onderhanden werk meer betrouwbaar kan worden bepaald. Als gevolg van de schattingswijziging is het resultaat over 2017 EUR 1.300 hoger dan op basis van de in het voorgaand verslagjaar gehanteerde grondslag; de invloed op het vermogen per 31 december 2017 bedraagt nihil. Het is niet mogelijk om de invloed van deze wijziging op volgende boekjaren betrouwbaar in te schatten.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De belangrijkste schattingspost betreft de voorzieningen.

Verbonden rechtspersonen

Stichting Sutfene is geen transacties met verbonden partijen aangegaan die niet onder normale marktvoorwaarden hebben plaatsgevonden.

De stichting heeft de volgende verbonden stichtingen en vennootschappen die niet in de consolidatie betrokken zijn.

- Kasteelservice B.V., Coehoorsingel 3 te Zutphen. Deze vennootschap, waarvan 100% van de aandelen in eigendom van Stichting Sutfene zijn, heeft momenteel geen activiteiten. Kasteelservice B.V. heeft over 2017 een negatief resultaat van € 18.000 (2016: € 18.000) en een negatief eigen vermogen van € 581.000 (2016: € 563.000). De deelneming is afgewaardeerd naar nihil.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar Stichting Sutfene zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Stichting Sutfene.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de stichting in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen : 0% - 5%.
- Machines en installaties : 5%.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting : 10%.
- Automatisering : 33,3%.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object. Voor de overige kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans. De uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste gebracht van deze voorziening.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd.

Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde. Indien de onderneming een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die wordt gewaardeerd op verkrijgingsprijs of actuele waarde, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht direct en volledig in de geconsolideerde resultatenrekening verwerkt, tenzij de winst op de overdracht in wezen niet is gerealiseerd.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel opgenomen tegen reële waarde.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

Materiële vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Stichting Sutfene heeft de realiseerbare directe opbrengstwaarde bij verkoop en de contante waarde van de toekomstige kasstromen benaderd op het niveau van de kasstroomgenererende eenheid en vergeleken met de boekwaarde van het vastgoed en de overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa per 31 december 2017.

De realiseerbare directe opbrengstwaarden van vaste activa zijn ontleend aan taxaties door onafhankelijke externe taxateurs.

De netto kasstromen zijn gebaseerd op de meerjarenbegroting en een extrapolatie daarvan naar de economische levensduur. In verband met onzekerheden omtrent onder meer de definitieve uitwerking van beleidsvoornemens, de temporisering van de maatregelen en de gevolgen daarvan voor de omvang van de cliëntenpopulatie is een aantal scenario's uitgewerkt.

In het meerjarenplan zijn o.a. de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Per gebouw is de soort zorg bepaald, de capaciteit en de verwachte trends in de zorgsoort en zorgzwaarte;
- De tarieven zijn gebaseerd op de huidige bekende afspraken met het zorgkantoor, de zorgverzekeraars en gemeenten;
- Er is rekening gehouden met de effecten van volledige prestatiebekostiging;
- De gehanteerde personeelsformatie is in overeenstemming met financieringsnormen;
- De overige kosten (zoals huur) zijn zoveel mogelijk afgeleid van geldende contracten;
- Er is rekening gehouden met vervangingsinvesteringen.

De jaarlijks vrije kasstromen zijn vervolgens verdisconteerd tegen een rentevoet van 5,3%.

Stichting Sutfene heeft de realiseerbare directe opbrengstwaarde bij verkoop en de contante waarde van de toekomstige kasstromen van haar zorgvastgoed benaderd op het niveau van de kasstroomgenererende eenheden, en vergeleken met de boekwaarde van het vastgoed en de overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa per 31 december 2017.

De realiseerbare directe opbrengstwaarden van vaste activa waarde zijn ontleend aan taxaties door onafhankelijke externe taxateurs.

Bij de bepaling van de contante waarde van de toekomstige kasstromen is in verband met de onzekerheden over de definitieve uitwerking van de beleidsvoornemens, de temporisering van de maatregelen, de gevolgen daarvan voor de omvang van de cliëntenpopulatie, de mogelijkheden tot externe verhuur van vrijgekomen appartementen e.d. een aantal scenario's uitgewerkt door middel van een meerjarenplan. Hierbij zijn o.a. de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Per gebouw is de soort zorg bepaald, de capaciteit en de toekomstige capaciteit en de verwachte trends in de zorgsoort en zorgzwaarte;
- Extramuralisering in de komende jaren van ZZP 1 tot en met 4;
- Daardoor een overgang naar Scheiden van wonen en zorg waarvoor rekening is gehouden met investeringen en vervangende productie op grond van Volledig Pakket Thuis;
- Verwachtingen waarbij de PG markt nauwelijks afneemt;
- De daadwerkelijke huurkosten volgens de contracten;
- Een personeelsverloop in overeenstemming met financieringsnormen;
- De tariefsstructuur op grond van de huidige bekende afspraken met zorgverzekeraars, zorgkantoor en gemeenten en de huidige realisatie van het procentuele prijs van het NZa-tarief;
- Onderhoudskosten conform meerjaren onderhoudsplan.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Al deze uitgangspunten zijn voor de jaren 2017 - 2025 bepaald en berekend. Aangezien de status van de gebouwen gekenmerkt worden als modern en nieuw, maar ook omdat de huurcontracten in deze periode doorlopen geeft dit een reeel beeld van de verwachte toekomstige resultaten. Ook wordt er rekening gehouden met (vervangings)investeringen en investeringen die noodzakelijk zijn indien Scheiden van wonen en zorg daadwerkelijk gestalte krijgt bij Sutfene. Voorts is er rekening gehouden met de effecten van volledige prestatiebekostiging. De jaarlijks vrije kasstromen zijn vervolgens verdisconteerd tegen een rentevoet van 5,3%. Bij de interne impairment analyse wordt niet alleen de boekwaarde van de activa beoordeeld, maar ook de financiële effecten van de huurcontracten. De contantewaarde van de toekomstige kasstromen op grond van deze aannames leidt tot de conclusie dat de netto contante waarde dermate positief is dat er geen sprake is van afwaardering van het vastgoed.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten en afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

In financiële en niet-financiële contracten kunnen afspraken zijn gemaakt die voldoen aan de definitie van derivaten. Een dergelijke afspraak wordt afgescheiden van het basiscontract en als derivaat verwerkt als zijn economische kenmerken en risico's niet nauw verbonden zijn met die van het basiscontract, een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden zou voldoen aan de definitie van een derivaat, en het samengestelde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening. In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract. Van het basiscontract gescheiden derivaten worden, in overeenstemming met de waarderingsgrondslag voor derivaten waarop geen kostprijs hedge accounting wordt toegepast, gewaardeerd tegen kostprijs of lagere reële waarde.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaaarding worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de resultatenrekening. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Financiële vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de resultatenrekening of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betalingen door een debiteur, herstructurering van een aan de instelling toekomend bedrag onder voorwaarden die de instelling anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen en beleggingen die door de instelling worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen en beleggingen met vergelijkbare risicokenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de instelling historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als de instellingsleiding van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderingverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gedisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Verliezen worden opgenomen in de resultatenrekening. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Bijzondere waardeverminderingverliezen onder de (geamortiseerde) kostprijs van de beleggingen in effecten die tegen reële waarde worden gewaardeerd, met verwerking van waardewijzigingen in het eigen vermogen, worden direct ten laste van de resultatenrekening verantwoord.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de resultatenrekening.

Verstreckte leningen en overige vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de instelling beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de instelling het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Afgeleide financiële instrumenten

Stichting Sutfene maakt gebruik van renteswaps om de rentevariabiliteit van opgenomen leningen af te dekken. Voor deze instrumenten wordt kostprijs-hedge-accounting toegepast teneinde de resultaten van renteswaps en de afgedekte positie gelijktijdig in de resultatenrekening te verwerken. Bij eerste opname worden afgeleide financiële instrumenten opgenomen tegen reële waarde.

Na eerste waardering worden afgeleide financiële instrumenten gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde, tenzij hedge accounting onder het kostprijs hedgemodel wordt toegepast. Indien kostprijs hedge accounting wordt toegepast en het afgeleide instrument betrekking heeft op afdekking van het specifieke risico van een toekomstige transactie die naar verwachting zal plaatsvinden, vindt geen herwaardering van dit instrument plaats. Zodra de verwachte toekomstige transactie leidt tot verantwoording in de winst-en-verliesrekening, wordt de met het afgeleide instrument samenhangende winst of het met het afgeleide instrument samenhangende verlies in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Indien afgeleide instrumenten aflopen of worden verkocht, wordt de cumulatieve winst die of het cumulatieve verlies dat tot dat moment nog niet in de winst-en-verliesrekening was verwerkt, als overlopende post in de balans opgenomen te worden, totdat de afgedekte transacties plaatsvinden. Indien de transacties naar verwachting niet meer plaatsvinden, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening. Indien afgeleide instrumenten niet langer voldoen aan de voorwaarden voor hedge accounting, maar het financiële instrument niet wordt verkocht, wordt ook de hedge accounting beëindigd. Dan wordt het financiële instrument tegen kostprijs of lagere marktwaarde verwerkt. De mate van ineffectiviteit van de hedgerelatie wordt vastgesteld door het vergelijken van de kritische kenmerken van het afdekkingsinstrument en de afgedekte positie in de hedgerelatie. De instelling hanteert voor deze vergelijking de volgende kritische kenmerken: omvang; looptijd; afgedekt risicowijze van afrekening van het afdekkingsinstrument en afgedekte positie. Indien de kritische kenmerken, beoordeeld in de context van de hedgerelatie, aan elkaar gelijk zijn (geweest), is geen sprake (geweest) van ineffectiviteit.

Indien de kritische kenmerken, beoordeeld in de context van de hedgerelatie, niet aan elkaar gelijk zijn (geweest), is sprake (geweest) van ineffectiviteit. In dat geval wordt de mate van ineffectiviteit vastgesteld door de verandering in reële waarde van het afdekkingsinstrument te vergelijken met de verandering in reële waarde van de afgedekte positie. Indien sprake is van een cumulatief verlies op de hedgerelatie over de periode vanaf eerste verwerking van het afdekkingsinstrument tot aan balansdatum, wordt deze ineffectiviteit (het verlies) direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt. De stichting documenteert de hedgerelaties in generieke hedgedocumentatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedgerelaties door vast te stellen of er sprake is van overhedges. Een verlies als gevolg van een overhedge wordt op basis van kostprijs of lagere marktwaarde direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Indien financiële derivaten echter voor hedge accounting in aanmerking komen en hedge accounting wordt toegepast is de verwerking van deze winst of verlies afhankelijk van de aard van de afdekking.

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

Vorderingen

Zie hiervoor de grondslagen onder de financiële instrumenten.

Vorderingen en schulden uit hoofde van het financieringstekort of -overschot

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget (artikel 6 Regeling verslaggeving WTZi).

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Eigen vermogen

Bestemmingsreserves

Het bestuur heeft een deel van de bestemmingsreserves afgezonderd voor specifieke doelen. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald, en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Bestemmingsfonds(en)

Bestemmingsfonds(en) betreffen middelen die zijn verkregen met een door derden aangegeven specifieke bestemming.

Aanwending van bestemmingsreserves en –fondsen

Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen worden in de resultatenrekening verantwoord, en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve of fonds gebracht. Wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Personele voorzieningen worden, indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt, geeft de actuele marktrente weer. Hierin zijn de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden niet betrokken.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d., gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde. De uitgaven van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de onderhoudsvoorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. Indien de kosten van groot onderhoud uitgaan boven de boekwaarde van de voor het desbetreffende actief aangehouden voorziening, worden de (meer)kosten verwerkt ten laste van de resultatenrekening.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben.

In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijk kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van Stichting Sutfene.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 2,05%.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Schulden

Zie hiervoor de grondslagen van de financiële instrumenten.

Leasing

Stichting Sutfene kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend, en niet zozeer de juridische vorm. Als Stichting Sutfene optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Opbrengsten uit verleende diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Huuropbrengsten

Huuropbrengsten worden lineair in de resultatenrekening opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst. Vergoedingen ter stimulering van het sluiten van huurovereenkomsten worden als integraal deel van de totale huuropbrengsten verwerkt.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen.

Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Pensioenen

Stichting Sutfene heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Sutfene. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Sutfene betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. De dekkingsgraad van december 2017 bedroeg 101,1%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 124,8%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 10 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Stichting Sutfene heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Sutfene heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij de pensioenuitvoerder wordt een vordering opgenomen als Stichting Sutfene de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar Stichting Sutfene zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

5.1.4.4 Grondslagen van segmentering

Segmentering

Segmentering is noodzakelijk indien de netto-omzet in een bedrijfstak respectievelijk te onderscheiden (geografisch) gebied meer is dan 10% van de totale netto-omzet. Dit is bij Sutfene niet van toepassing, derhalve wordt in de jaarrekening geen segmentatie van de resultatenrekening gemaakt.

5.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

De betaling van de aflossing is als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

5.1.4.6 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

5.1.4.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	34.331.789	33.697.915
Machines en installaties	14.646.013	15.907.226
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	2.792.055	2.829.811
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	0	66.266
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	0	0
Totaal materiële vaste activa	<u>51.769.857</u>	<u>52.501.218</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	52.501.218	55.355.521
Bij: investeringen	2.731.472	1.049.313
Af: afschrijvingen	3.396.567	3.903.616
Af: desinvesteringen	66.266	0
Boekwaarde per 31 december	<u>51.769.857</u>	<u>52.501.218</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

De materiële vaste activa dienen als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen. Stichting Sutfene is juridisch eigenaar over de gehele materiële vaste activa.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.9.

De materiële vaste activa dienen voor een bedrag van € 22.000.000 (2016: € 22.000.000) als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen, gezamenlijk met het Waarborgfonds voor de Zorgsector en de Gemeente Zutphen. De zorginstelling heeft zich verbonden niet zonder voorafgaande toestemming van het WFZ onroerende goederen die zijn gefinancierd met geborgde leningen te vervreemden of met een ander zakelijk recht te bezwaren. Tevens heeft de zorginstelling zich verbonden om op eerste verzoek van het WFZ een recht van hypotheek aan het WFZ te verstrekken op onroerende zaken waarvoor een lening is aangegaan die geheel of gedeeltelijk door het WFZ is geborgd.

De contante waarde van de toekomstige kasstromen op grond van de gedane aannames leidt tot de conclusie dat de netto contante waarde dermate positief is dat er geen sprake is van afwaardering van het vastgoed of overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa.

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

2. Financiële vaste activa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Overige vorderingen	812.120	1.057.622
Totaal financiële vaste activa	<u>812.120</u>	<u>1.057.622</u>
<i>Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:</i>		
	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	1.057.622	1.303.123
Amortisatie (dis)agio	-245.502	-245.501
Boekwaarde per 31 december	<u>812.120</u>	<u>1.057.622</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7.

Van de vorderingen op de financiële vaste activa heeft een totaalbedrag van € 245.502 een looptijd korter dan 1 jaar.

De boekwaarde van de financiële vaste activa bestaat voor € 450.797 uit oude plankosten nieuwbouwproject de Lunette en voor € 361.323 uit activering inzake betaalde obligo.

Stichting Sutfene heeft een verbonden vennootschap die niet in de consolidatie betrokken is. Dit betreft Kasteelservice B.V., Coehoornsingel 3 te Zutphen. Deze vennootschap, waarvan 100% van de aandelen in eigendom van de Stichting zijn, heeft momenteel geen activiteiten. De deelneming is in de enkelvoudige jaarrekening van Sutfene volledig voorzien.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

3. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten (DBBC's en overige trajecten)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	572.513	192.395
Totaal onderhanden werk	<u>572.513</u>	<u>192.395</u>

4. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot WLZ

	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>totaal</u>
	€	€	€
Saldo per 1 januari	-220.818		-220.818
Financieringsverschil boekjaar		-73.582	-73.582
Correcties voorgaande jaren	-96.824		-96.824
Betalingen/ontvangsten	<u>317.642</u>		<u>317.642</u>
Subtotaal mutatie boekjaar	<u>220.818</u>	-73.582	<u>147.236</u>
Saldo per 31 december	<u>0</u>	<u>-73.582</u>	<u>-73.582</u>

Stadium van vaststelling (per erkenning):

c a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	0	0
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	<u>73.582</u>	<u>220.818</u>
	<u>-73.582</u>	<u>-220.818</u>

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	33.115.033	32.711.058
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	33.188.615	32.931.876
Totaal financieringsverschil	<u>-73.582</u>	<u>-220.818</u>

5. Debiteuren en overige vorderingen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	1.950.092	1.237.929
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	11.139	552.495
Overige vorderingen	198.416	1.171.639
Vooruitbetaalde bedragen	482.356	724.253
Overige overlopende activa	259.869	492.999
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>2.901.872</u>	<u>4.179.315</u>

Toelichting:

De debiteuren en overige vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar. De boekwaarde van de opgenomen vorderingen benadert de reële waarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

De voorziening die in aftrek op de vorderingen op debiteuren is gebracht bedraagt € 10.165 (2016: € 10.307).

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

6. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bankrekeningen	11.648	3.178.456
Kassen	4.317	16.583
Totaal liquide middelen	<u>15.965</u>	<u>3.195.039</u>

Toelichting:

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

PASSIVA

7. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Kapitaal	283.805	283.805
Bestemmingsreserves	856.724	792.909
Bestemmingsfondsen	9.402.112	11.597.361
Algemene en overige reserves	<u>-290.826</u>	<u>-227.011</u>
Totaal groepsvermogen	<u>10.251.815</u>	<u>12.447.064</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	283.805	0	0	283.805
Totaal kapitaal	<u>283.805</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>283.805</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
Reserve afschrijving inventarissen	591.860	0	0	591.860
Wettelijke reserve zelfontwikkelde software	201.049	144.235	80.420	264.864
Totaal bestemmingsreserves	<u>792.909</u>	<u>144.235</u>	<u>80.420</u>	<u>856.724</u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen:				
Reserve aanvaardbare kosten	11.597.361	-2.195.249	0	9.402.112
Totaal bestemmingsfondsen	<u>11.597.361</u>	<u>-2.195.249</u>	<u>0</u>	<u>9.402.112</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves:				
Algemene reserve	-227.011	-144.235	-80.420	-290.826
Totaal algemene en overige reserves	<u>-227.011</u>	<u>-144.235</u>	<u>-80.420</u>	<u>-290.826</u>

Toelichting:

De reserve afschrijvingen inventarissen is gevormd voor toekomstige aanschaf van bedden, ICT middelen en voor de aanschaf van inventarissen ten behoeve van nieuwbouw "De Lunette". De beperking is aangebracht door de Raad van Bestuur. De overige mutaties betreffen de onttrekkingen 2017.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

8. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€	€
- groot onderhoud	872.430	655.000	0	0	1.527.430
- reorganisatie	266.575	0	43.746	0	222.829
- jubileumverplichtingen	317.000	14.947	0	0	331.947
Totaal voorzieningen	<u>1.456.005</u>	<u>669.947</u>	<u>43.746</u>	<u>0</u>	<u>2.082.206</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2017
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	366.330
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	1.715.876
hiervan > 5 jaar	305.400

Toelichting per categorie voorziening:

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d. gebaseerd op het lange termijn onderhoudsplan.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans, leeftijd en een disconteringsvoet van 2,05%.

Voorziening voor reorganisatiekosten

De voorziening voor reorganisatiekosten bestaat uit twee delen. Het eerste deel houdt verband met de geschatte kosten van de uitvoering van het sociaal plan in het kader van de herstructurering van de organisatie. Het tweede deel van de voorziening is ultimo 2014 gevormd als gevolg van een reorganisatie in verband met de ophoging van het vereiste deskundigheidsniveau en om te komen tot structureel betaalde zorg. Dit deel van de voorziening is ultimo 2015 en 2016 herzien. Bij de schatting van de benodigde voorziening is rekening gehouden met een dienstverband tot 67-jarige leeftijd en het aantal gewogen dienstjaren. Daarnaast is er rekening gehouden met een eventuele herplaatsing van een aantal medewerkers.

9. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Schulden aan banken	35.699.160	37.361.281
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>35.699.160</u>	<u>37.361.281</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	2017	2016
	€	€
Stand per 1 januari	39.121.187	40.978.969
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	1.659.906	1.857.782
Stand per 31 december	<u>37.461.281</u>	<u>39.121.187</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	1.762.121	1.759.906
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>35.699.160</u>	<u>37.361.281</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.762.121	1.759.906
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	35.699.160	37.361.281
hiervan > 5 jaar	28.446.536	30.338.521

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Toelichting:

De reële waarde van de leningen is € 49,8 mln (2016: € 51,8 mln).

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

10. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	534.729	0
Crediteuren	1.107.558	1.316.280
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	1.762.121	1.759.906
Loonbelasting en premies sociale verzekeringen	476.016	1.094.718
Schulden terzake pensioenen	132.559	589.320
Vakantiegeld	928.259	890.673
Vakantiedagen	1.356.917	1.250.772
Eindejaarsuitkering	120.542	0
Overige schulden	567.114	1.476.744
Te betalen rente	535.747	601.138
Nog te betalen bedragen	238.584	339.029
Overige overlopende passiva	205.418	321.841
Totaal overige kortlopende schulden	<u>7.965.564</u>	<u>9.640.421</u>

Toelichting:

In de kortlopende schulden zijn geen schulden opgenomen met een looptijd langer dan een jaar.

De reservering niet genoten ORT over vakantie-uren ad. € 378.689 maakt onderdeel uit van de overige schulden

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij de ABN-AMRO Bank bedraagt per 31 december 2017 € 3,0 mln (2016: € 3,0 mln).

11. Financiële instrumenten

Algemeen

Stichting Sutfene maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstelt aan kredietrisico, rente- en kasstroomrisico en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft Stichting Sutfene een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de instelling te beperken.

Sutfene zet afgeleide financiële instrumenten in, waaronder interest rate swaps, om risico's te beheersen. Afgeleide financiële instrumenten worden niet ingezet voor handelsdoeleinden.

Kredietrisico

Stichting Sutfene loopt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa, debiteuren en overige vorderingen, liquide middelen. Het krediet risico is beperkt doordat voornamelijk sprake is van vorderingen op zorgverzekeraars uit hoofde van de verrichte dienstverlening.

Rente- en kasstroomrisico

Het beleid van Stichting Sutfene is om haar financieringen volledig aan te trekken met vastrentende leningen waarvan het renterisico is afgedekt met renteswaps die dezelfde looptijd hebben als de leningen, derhalve loopt Stichting Sutfene geen renterisico over deze financiering. Stichting Sutfene loopt binnen de huidige financieringssysteem beperkt renterisico omdat de rentelasten en rentebaten via de nacalculatie grotendeels worden vergoed.

Stichting Sutfene voert een treasury beleid waarin zij het renterisico wenst te beheersen. Door het afsluiten van rentederivaten wil Stichting Sutfene het renterisico actief managen. De hedge strategie is het risico van wijzigingen in de rentevoet af te dekken door derivaten. De hedged items zijn de rentebetalingen gerelateerd aan leningen ter financiering van de nieuwbouw. Met de hedge wordt het risico van de variabiliteit van toekomstige kasstromen gerelateerd aan rentebetalingen van een tweetal roll-over leningen van de ABN afgedekt. Het betreffen onderstaande leningen:

- Roll-over lening van de ABN met een hoofdsom van € 14.000.000 en een looptijd van 20 jaar. Het hedge instrument is een Interest Rate Swap waarbij Stichting Sutfene een vaste rente betaald in Euro's en een variabele rente ontvangt in Euro's. Per 31-12-2017 bedraagt de lower market value € 2.949.692 negatief en de higher market value € 2.902.642 negatief.
- Roll-over lening van de ABN met een hoofdsom van € 4.600.000 en een looptijd van 40 jaar. Het hedge instrument is een Interest Rate Swap waarbij Stichting Sutfene een vaste rente betaald in Euro's en een variabele rente ontvangt in Euro's. Per 31-12-2017 bedraagt de lower market value € 3.290.554 negatief en de higher market value € 3.209.775 negatief.

Aan de hand van de kritische kenmerken van de lening en de derivaten wordt verwacht dat de hedge effectief zal zijn (gelijke hoofdsom, rentecoupondata, looptijden en start- en einddata). Op basis van deze kenmerken is de verwachting dat de te betalen kasstromen (hedged item) minimaal even groot zijn als de te ontvangen kasstromen van de derivaten (hedging item). De verwachting is dat de hedge relaties effectief zijn tot het einde van de looptijd van de derivaten.

Om deze reden zijn de waarden van deze swaps niet in de balans en resultatenrekening verwerkt.

Liquiditeitsrisico

Stichting Sutfene bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet er op toe dat voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen van de stichting te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft zodat Stichting Sutfene steeds binnen de gestelde lening convenanten kan blijven voldoen.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan. De reële waarde van leningen wijkt aanzienlijk af van de boekwaarde.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

12. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector

Stichting Sutfene is lid van het Waarborgfonds voor de Zorgsector. Ingeval het risicovermogen van het Waarborgfonds voor de Zorgsector minder dan het garantieniveaubedrag bedraagt is Sutfene gehouden tot het betalen van een aanvulling in het risicovermogen van maximaal 3% van de omvang van de geborgde leningen. Voor Sutfene betekent dit ultimo 2017 een maximaal bedrag van € 643.000

Dementienetwerk regio Zutphen

Stichting Sutfene is penvoerder voor het Dementienetwerk regio Zutphen. Resultaten worden volgens een afgesproken verdeelsleutel gezamenlijk door de ketenpartners gedragen.

Meerjarige financiële verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan terzake van huur en operationele leasing. De geleasede machines strekken tot zekerheid van de leaseverplichting. De operationele leasing wordt lineair over de leaseperiode in de resultatenrekening verwerkt.

De resterende looptijd kan als volgt worden gespecificeerd:

	<u>Huur</u>	<u>Leasing</u>	<u>Totaal</u>
Niet langer dan 1 jaar	1.654.078	82.655	1.736.733
Tussen 1 en 5 jaar	4.217.015	131.591	4.348.606
Langer dan 5 jaar	7.659.863	0	7.659.863
	<u>13.530.956</u>	<u>214.246</u>	<u>13.745.202</u>

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die relevant zijn voor de jaarrekening.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	49.872.915	25.539.420	7.122.897	66.266	0	82.601.498
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	16.175.000	9.632.194	4.293.086	0	0	30.100.280
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>33.697.915</u>	<u>15.907.226</u>	<u>2.829.811</u>	<u>66.266</u>	<u>0</u>	<u>52.501.218</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	1.817.717	0	913.755	0	0	2.731.472
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	1.183.843	1.261.213	951.511	0	0	3.396.567
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	66.266	0	66.266
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	66.266	0	66.266
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>633.874</u>	<u>-1.261.213</u>	<u>-37.756</u>	<u>-66.266</u>	<u>0</u>	<u>-731.361</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	51.690.632	25.539.420	8.036.652	0	0	85.266.704
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	17.358.843	10.893.407	5.244.597	0	0	33.496.847
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>34.331.789</u>	<u>14.646.013</u>	<u>2.792.055</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>51.769.857</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0% - 5,0%	5,0%	10,0% - 33,3%			

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groeps- maatschappijen	Deelnemingen in overige verbonden maatschappijen	Vorderingen op groeps- maatschappijen	Vorderingen op overige verbonden maatschappijen	Andere deelnemingen	Vorderingen op participanten en op maatschappij en waarin wordt deelgenomen	Overige effecten	Vordering op grond van compensatie regeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	0	0	0	0	0	0	0	0	1.057.622	1.057.622
Kapitaalstortingen	0									0
Resultaat deelnemingen	0									0
Ontvangen dividend	0									0
Acquisities van deelnemingen	0									0
Nieuwe/vervallen consolidaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verstekte leningen / verkregen effecten		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangen dividend / aflossing leningen		0	0	0	0	0	0	0	0	0
(Terugname) waardeverminderingen		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amortisatie (dis)agio		0	0	0	0	0	0	0	-245.502	-245.502
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>812.120</u>	<u>812.120</u>

BIJLAGE

5.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017

Leninggever	Afsluit-datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke-rente		Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflossings-wijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%		€	€	€	€	€			€	
BNG (was F&C)	3-jan-05	1.474.786	20	lineair	1,080	****	663.656		73.739	589.917	221.220	8	jaarlijks	73.739	Hypotheek gevestigd
BNG	24-apr-01	1.560.153	30	ann.	4,330		1.050.031		51.167	998.864	707.816	14	jaarlijks	53.382	Hypotheek gevestigd
NWB	1-apr-11	11.900.000	20	lineair	5,397	*/****	8.627.500		595.000	8.032.500	5.057.500	14	kwartaal	595.000	Hypotheek gevestigd
NWB	1-apr-11	16.000.000	40	lineair	5,407	** / ****	13.700.000		300.000	13.400.000	11.400.000	34	kwartaal	400.000	Hypotheek gevestigd
ABN AMRO	1-apr-11	14.000.000	20	lineair	6,745	***	10.480.000		640.000	9.840.000	6.460.000	14	kwartaal	640.000	Hypotheek gevestigd
ABN AMRO	1-apr-11	4.600.000	40	lineair	6,745	***	4.600.000		0	4.600.000	4.600.000	34	kwartaal	0	Hypotheek gevestigd
Totaal							39.121.187	0	1.659.906	37.461.281	28.446.536			1.762.121	

* Inclusief 0,11 % kredietopslag (per 1 april 2017).

** Inclusief 0,12 % kredietopslag (per 1 april 2017).

*** Inclusief 1,85 % kredietopslag (per 1 april 2017); rentepercentage is inclusief vaste rente swap.

**** Betreft door het Waarborgfonds geborgde leningen.

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

BATEN

13. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	7.830.793	7.324.217
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	33.115.033	32.711.058
Opbrengsten Wmo	585.355	621.155
Overige zorgprestaties	391.845	354.128
Totaal	<u>41.923.026</u>	<u>41.010.558</u>

14. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Subsidies Zvw-zorg	1.136.937	1.617.611
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	287.764	396.711
Overige Rijkssubsidies	341.237	331.965
Totaal	<u>1.765.938</u>	<u>2.346.287</u>

Toelichting:

De opbrengsten Eerstelijnsverblijf waren in 2016 onderdeel van de subsidies Zvw-zorg. In 2017 zijn deze opbrengsten onderdeel van de opbrengsten zorgverzekeringswet.

15. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige dienstverlening	1.539.953	1.627.870
Overige opbrengsten	793.437	938.642
Totaal	<u>2.333.390</u>	<u>2.566.512</u>

Toelichting:

De overige diensten betreffen met name de opbrengsten dienstverlening aan derden en verhuur ruimten. De overige opbrengsten betreffen met name de opbrengsten restaurants, maaltijden, kapsalon en waskosten.

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

16. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	21.940.633	22.746.792
Sociale lasten	3.821.372	3.625.101
Pensioenpremies	1.764.751	1.776.703
Andere personeelskosten	960.741	1.080.190
Subtotaal	<u>28.487.497</u>	<u>29.228.786</u>
Personeel niet in loondienst	1.874.681	2.558.994
Totaal personeelskosten	<u><u>30.362.178</u></u>	<u><u>31.787.780</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's):		
Algemene en administratieve functies	45	46
Hotelmatige functies	32	32
Bewonersgebonden functies	479	486
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u><u>556</u></u>	<u><u>564</u></u>

Toelichting:

De post lonen en salarissen is inclusief onregelmatigheidstoeslag, vakantietoelage en eindejaarsuitkeringen. De andere personeelskosten bestaan met name uit scholingskosten, kosten bedrijfsgezondheidsdienst en reiskostenvergoedingen woon-werk verkeer. Het gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) is exclusief stagiaires.

17. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- financiële vaste activa	245.502	245.501
- materiële vaste activa	3.396.567	3.903.616
Totaal afschrijvingen	<u><u>3.642.069</u></u>	<u><u>4.149.117</u></u>

Toelichting:

In de afschrijvingen is het gehele bedrag nacalculerebare afschrijvingen ten bedrage van € 2.556.510 verantwoord.

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

18. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	3.421.578	3.378.258
Algemene kosten	2.145.402	2.196.471
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	1.610.714	1.582.089
Onderhoud en energiekosten	1.978.409	1.733.227
Huur en leasing	2.217.007	2.209.190
Dotatie voorziening groot onderhoud	655.000	360.974
Vrijval voorziening groot onderhoud	0	-1.096.255
Vrijval voorziening verlieslatende huurcontracten	0	-1.500.000
Totaal overige bedrijfskosten	<u>12.028.110</u>	<u>8.863.954</u>

19. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rentebaten	23.665	24.112
Subtotaal financiële baten	<u>23.665</u>	<u>24.112</u>
Rentelasten	-2.208.911	-2.340.308
Subtotaal financiële lasten	<u>-2.208.911</u>	<u>-2.340.308</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>-2.185.246</u>	<u>-2.316.196</u>

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

20. Wet normering top inkomens (WNT)

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Sutfene.

Het voor Stichting Sutfene toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 146.000. Het betreft het WNT-maximum voor zorg-en jeugdhulp.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	M. Oplaat	A. Nijland- Veersma	N. Hagenbeek	B. van Gent	
Functiegegevens	Statutair bestuurder	Waarnemend bestuurder	Waarnemend bestuurder	Statutair bestuurder	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/01	01/02 - 31/12	01/02 - 31/12	01/04 - 31/12	
Deeltijdfactor in fte	0,08	0,92	0,92	0,75	
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee	nee	
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja	
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	17.449	81.069	66.817	89.282	
Beloningen betaalbaar op termijn	922	7.925	5.643	8.243	
<i>Subtotaal</i>	18.371	88.993	72.460	97.525	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	12.645	133.600	133.600	110.000	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-	
Totale bezoldiging	18.371	88.993	72.460	97.525	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Uitbetaling vakantiegeld over 8 maanden terwijl de berekening van het bezoldigingsmaximum uitgaat van 1/12 * jaarbedrag.		N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016					
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/01 - 31/12	nvt	nvt	nvt	
Deeltijdfactor 2016 in fte	1,0	-	-	-	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	159.768	-	-	-	
Beloningen betaalbaar op termijn	10.810	-	-	-	
Totale bezoldiging 2016	170.578	-	-	-	
1b. Toezichhoudende topfunctionarissen					
bedragen x € 1	B. Arnold	C. Terleth	G. van Brakel	P. Westhoff	J.H.J. de Jong
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	14.400	9.600	9.600	9.600	9.600
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.900	14.600	14.600	14.600	14.600
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-	
Totale bezoldiging	14.400	9.600	9.600	9.600	9.600
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016					
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/02 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/02 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	10.152	7.691	7.383	7.383	6.768
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	
Totale bezoldiging 2016	10.152	7.691	7.383	7.383	6.768

5.1.9 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

21. Honoraria accountant	2017	2016
	€	€
De honoraria van de accountant over 2017 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	145.200	84.700
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	21.175	48.400
3 Fiscale advisering	0	629
4 Niet-controlediensten	5.064	0
Totaal honoraria accountant	<u>171.439</u>	<u>133.729</u>

Toelichting:

De honoraria accountant inzake controle van de jaarrekening bestaat voor € 99.825 uit controle jaarrekening 2016 en voor € 45.375 uit controle jaarrekening 2017.

22. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichhouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 20.

5.1.10 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Sutfene heeft de jaarrekening 2017 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 25 mei 2018.

De raad van toezicht van de Stichting Sutfenen heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de vergadering van 25 mei 2018.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Bestuurder
De heer B. van Gent 25 mei 2018

Voorzitter Raad van Toezicht
De heer B.M. Arnold 25 mei 2018

Vicevoorzitter Raad van Toezicht
De heer P. Westhoff 25 mei 2018

Lid Raad van Toezicht
Mevrouw M.L. Düpper 25 mei 2018

Lid Raad van Toezicht
Mevrouw W.E. van Erp Taalman Kip 25 mei 2018

Lid Raad van Toezicht
De heer J.H.J de Jong 25 mei 2018

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is bepaald dat het behaalde resultaat ter vrije beschikking staat van reserve aanvaardbare kosten

5.2.2 Nevenvestigingen

Stichting Sutfene heeft geen nevenvestigingen.

5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.